

Ecologische quickscan

Oosterholtesweg 38 te IJsselmuiden

In het kader van bestemmingsplanwijziging

Datum: 15 oktober 2020

Titel Ecologische quickscan Oosterholtseweg 38 te IJsselmuiden

Uitvoering Ruimte voor Advies BV
Deventerstraat 179
8171 NS Vaassen

Contactpersoon
Opdrachtgever

Bureau voor Planvorming & Advies

Contactpersoon Dhr.

Datum 15-10-2020

Status Versie 1.0 (15-10-2020)

INHOUD

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding en doel	
1.2	Beschrijving locatie en ingreep	
1.3	Opzet onderzoek	
1.4	Kwaliteitsborg	
2	Resultaten beschermde flora en fauna	7
2.1	Vaatplanten	
2.2	Broedvogels	
2.3	Vleermuizen	
2.4	Grondgebonden zoogdieren	
2.5	Overige soorten	
3	Effecten en aanbevelingen	12
3.1	Vaatplanten	
3.2	Broedvogels	
3.3	Vleermuizen	
3.4	Grondgebonden zoogdieren	
3.5	Overige soorten	
3.6	Algemeen	
4	Gebiedsbescherming	15
4.1	Natuurnetwerk Nederland en Zone Ondernemen met Natuur en Water	
4.2	Natura 2000	
5	Conclusies	18
5.1	Overzicht van de bevindingen	
5.2	Conclusies en aanbevelingen	
6	Wettelijk kader	20
6.1	Inleiding	
6.2	Gebiedsbescherming	
6.3	Soorten bescherming	
6.4	Rode lijsten	

1.1 Aanleiding en doel

In opdracht van de initiatiefnemer voerde Ruimte voor Advies een quickscan Wet natuurbescherming uit aan de Oosterholtseweg 38 te IJsselmuiden. Het plangebied is gelegen aan de rand van de bebouwde kom van IJsselmuiden. De initiatiefnemer heeft het voornemen om de bestaande boerderij om te vormen tot twee woningen. Eén van de woning zal gelokaliseerd worden in het voorhuis, waar hedendaags al een woning is gelokaliseerd. De andere woning wordt gerealiseerd in de voormalige veestal. Voor de voorgenomen activiteit is een bestemmingsplanwijzing nodig. De huidige bestemming 'agrarisch' wordt omgevormd tot 'wonen'. De ingreep is getoetst aan de Wet natuurbescherming. Voor het onderzoek voldoet in eerste instantie een 'quickscan': een kort onderzoek op basis van een beknopt bronnenonderzoek en een veldbezoek, waarbij een deskundige een inschatting maakt van de mogelijke aanwezigheid van beschermde flora en fauna. De quickscan betreft een momentopname, er kan dus geen rekening worden gehouden met de dynamische aspecten van natuur, zoals migratie en kolonisatie door soorten en veranderd terreingebruik en -beheer na afloop van het onderzoek. De quickscan kan leiden tot uitvoeriger onderzoek of tot een advies voor mitigerende/compenserende maatregelen. De geldigheidsduur van resultaten bedraagt voor zwaardere beschermde soorten maximaal 3 jaar.

Naast de soortbescherming is een beoordeling gemaakt van de gebiedsbescherming en is een inschatting gemaakt van de ecologische gevolgen van de voorgenomen ingreep ten aanzien van Natura 2000-gebieden, het Natuurnetwerk Nederland.

1.2 Beschrijving locatie en ingreep

De om te vormen veestal betreft bebouwing met een oppervlakte van ca. 280 m². Het plangebied is gelegen aan de Oosterholtseweg 38 te IJsselmuiden, gemeente Kampen (zie afbeelding 1.1 en 1.2). Het plangebied bestaat uit een oude veestal met een steensmuur zonder spouw en een pannendak zonder dakbetimmering. Het erf is voornamelijk verhard met aan de voorzijde een siertuin en aan de noordwestzijde gazongras. Het achterste deel (noordoostelijke deel) is in gebruik als weiland voor paarden. Het voorhuis van de boerderij blijft intact, hier vinden geen werkzaamheden plaats. De werkzaamheden beperken zich tot de oude veestal. Voor de voorgenomen activiteiten wordt geen bebouwing gesloopt of gebouwd. Alle ingrepen vallen onder de noemer "ruimtelijke ontwikkeling en inrichting".

1.3 Opzet onderzoek

De ecologische quickscan bestaat uit een beknopt literatuuronderzoek (verspreidingsatlassen, NDFF, websites etc.), een veldbezoek en rapportage met bevindingen en advies. De locatie is op 5 oktober 2020 bezocht door K. Wegerif, ecooloog van bureau Ruimte voor Advies. Tijdens dit onderzoek is het terrein verkend op de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde flora en fauna. Daarbij is in het bijzonder gelet op (mogelijke) verblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten, zoals huismus, vleermuizen en marters. Het locatiebezoek is onder bewolkte omstandigheden uitgevoerd bij een temperatuur van 11 °C en matige wind uit het zuiden.

1.4 Kwaliteitsborging

Door de inzet van deskundigen op gebied van ecologie en landelijk geaccepteerde onderzoeksmethoden is de kwaliteit van het onderzoek zoveel mogelijk gewaarborgd. Ruimte voor Advies is kandidaat-lid van en hanteert de richtlijnen van het Netwerk Groene Bureaus (NGB), soortinventarisatieprotocollen van het NGB en/of richtlijnen kennisdocumenten van BIJ12. Toetsing van de aanpak en uitwisseling van ervaringen met gemeente, provincie en collega-onderzoekers vindt plaats op regelmatige basis.

Garanties over aan-/afwezigheid van planten en dieren is niet te geven. Daarvoor is de aard en de opzet van een quickscan niet toereikend. Daarbij is het een eenmalige momentopname en houdt het geen rekening met de dynamische aspecten van natuur, zoals migratie en kolonisatie door soorten en veranderingen in terreingebruik en –beheer. Ook dient er rekening te worden gehouden met de veranderingen in wet- en regelgeving. De geldigheidsduur van de rapportage bedraagt voor de zwaarder beschermde soorten maximaal 3 jaar.

Afb. 1.1: Luchtfoto onderzoeksgebied met de om te vormen bebouwing (rood kader) aan de Oosterholtseweg 38 te IJsselmuiden. Bron ondergrond: PDOK luchtfoto

Afb. 1.2: Globale ligging van het plangebied (rode cirkel) ten opzichte van IJsselmuiden en Kampen. Bron ondergrond: PDOK luchtfoto

2

RESULTATEN BESCHERMDE FLORA EN FAUNA

2.1 Vaatplanten

Op de onderzoekslocatie zijn geen beschermde of bijzondere plantensoorten aangetroffen. Ook zijn geen muurplanten aangetroffen op de planlocatie. Het gebouw heeft geen kalkrijke voegen. Geschikte omstandigheden voor bijzondere vegetatie ontbreken. Door de ligging, het huidige beheer in combinatie met het intensieve gebruik van het plangebied en het ontbreken van zeer specifieke biotopen waar beschermde planten worden aangetroffen, is aanwezigheid van beschermde vaatplanten uit te sluiten. Ook zijn er vanuit de NDFF geen waarnemingen bekend van beschermde vaatplanten in en rondom het plangebied. De omgeving van de stal is voornamelijk verhard met betonklinkers. Het overige deel bestaat uit intensief beheerd gazongras of culturele plantvakken. Ook zijn er enkele bomen opstanden aanwezig rondom het erf.

2.2 Broedvogels

Vogels met jaarrond beschermde verblijfplaats

Van een aantal vogelsoorten is het nest jaarrond beschermd, dus ook buiten het broedseizoen. Het gaat bijvoorbeeld om soorten die niet zelf hun nest bouwen, maar voor een belangrijk deel afhankelijk zijn van menselijke bebouwing, soorten die jarenlang dezelfde locatie gebruiken of soorten waarvan het nest ook buiten de broedperiode gebruikt wordt.

Huismus

De habitat van de huismus moet voldoen aan een combinatie van een aantal elementen, die binnen een straal van enkele meters (dekking bij voedselbronnen) tot enkele honderden meters (nestplek en voedselbronnen) van elkaar moeten liggen. De habitat moet bestaan uit een combinatie van plekken voor nestgelegenheid, voedsel (voor volwassen en jongen), dekking zoals groenblijvende struiken en klimplanten, plekken voor stofbaden en drinkwater. De oude veestal beschikt weliswaar over een pannendak maar beschikt niet over dakbetimmering. Hierdoor zijn er onder de pannen geen geschikte locaties aanwezig voor huismussen om te dienen als vaste rust- en verblijfplaats. Wel kunnen mussen de stal bereiken door onder de pannen te kruipen of andere openingen van de stal. Huismussen kunnen nestelen op de aanwezige dwarsbalken in de stal. In de omgeving is genoeg voedsel te vinden door de aanwezigheid van paarden op het erf. De mogelijke nestlocaties zijn uitgebreid gecontroleerd. Nesten van huismussen zijn niet waargenomen in de stal. Ook zijn tijdens het onderzoek geen huismussen gezien of gehoord. In NDFF zijn een aantal waarnemingen. De waarnemingen zijn op ca. 100 meter afstand ten oosten en zuiden van het plangebied bekend. Gezien de afwezigheid van dakbeschot, de afwezigheid van huismusnesten en de afwezigheid van exemplaren binnen het plangebied is meter zekerheid uitgesloten dat zich in de te verbouwen veestal vaste rust- en verblijfplaatsen bevinden van huismussen.

Gierzwaluw

Het dak is ongeschikt om te dienen als vaste rust- en verblijfplaats voor de gierzwaluw. Er ontbreken geschikte holtes en openingen voor de soort. Het dak bezit weliswaar een pannendak maar zonder geen dakbeschot waardoor het dak ongeschikt is om te nestelen. Daarnaast is gezien de ligging van het plangebied, buiten de bebouwde kom, de veestal ongeschikt als vaste rust- en verblijfplaats. Het is uitgesloten dat de soort de oude veestal gebruiken als vaste rust- en verblijfplaats.

Overige jaarrond beschermde nestplaatsen

Op eerste oogopslag lijkt de veeschuur geschikt als nestlocatie voor de kerkuil. De zolder van de veeschuur is op zichzelf te licht voor de soort om een geschikte nestlocatie te zijn. De rookoven ter plaatse is echter wel donker genoeg. Echter is voor de soort geen opening om de zolder en de rookoven te betreden. Alle ruiten zijn nog intact en openstaande luiken zijn er niet. Daarnaast ontbreekt elk spoor van de soort. Er zijn geen braakballen, krijtsporen of veren gevonden van de soort. Hierdoor is het uitgesloten dat kerkuil de veestal gebruik als vaste rust en verblijfplaats. De stal is minder geschikt voor de steenuil. Ook van deze soort ontbreken sporen. Derhalve is het ook uitgesloten dat de steenuil gebruikt maakt van de oude veestal als vaste rust- en verblijfplaats. Door het ontbreken van geschikte openingen, zoals openstaande staldeuren of missende ramen, is de stal ongeschikt als nestlocatie voor de boerenzwaluw. Nesten van de huiszwaluw ontbreken aan de veestal.

De veestal heeft geen potentie als broedlocatie voor overige soorten met jaarrond beschermde nest- en verblijfplaatsen zoals roofvogels, roek of grote gele kwikstaart. De kans dat in de nabije toekomst dit pand als broedplaats wordt gebruikt door vogels met jaarrond beschermde nesten is nihil. In de NDFF zijn wel waarnemingen bekend van de boerenzwaluw, roek en zwarte kraai. Voor deze soorten (uitgezonderd boerenzwaluw) ontbreken potentiële nestlocaties.

Overige broedvogels

De begroeiing op en rond het plangebied zijn zeer geschikt voor algemene broedvogels zoals houtduif, Turkse tortel, merel, zanglijster, roodborst, winterkoning en heggemus. Ook is de veestal zelf geschikt als nestlocatie voor de witte kwikstaart en zwarte roodstaart. Van één van deze soorten is dan ook een nest waargenomen in de open windveer aan de oostzijde van de stal. Ook is de bebouwing, door de aanwezige rookoven, geschikte broedgelegenheid voor de spreeuw of kauw. Tijdens het veldbezoek zijn geen algemene broedvogels waargenomen. De nesten van deze vogels zijn ook niet jaarrond beschermd maar wel wanneer deze in gebruik zijn door broedvogels.

2.3 Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn zwaar beschermd vanuit de Europese Habitatrichtlijn. Geschikte verblijfplaatsen zijn vaak beperkt beschikbaar. Door sloop en renovatie zijn de laatste decennia veel potentiële verblijfplaatsen verdwenen. Niet alleen verblijfplaatsen, maar ook lineair doorlopende landschapselementen waarlangs vleermuizen zich verplaatsen tussen slaapplek en foerageergebied (zogenaamde vliegroutes) en belangrijk foerageergebied, zijn beschermd.

Verblijfplaatsen

Een aantal in Nederland voorkomende vleermuissoorten wordt voornamelijk in gebouwen aangetroffen. Een voorwaarde is dat er geschikte, toegankelijke ruimtes voor vleermuizen aanwezig zijn. Tijdens het locatiebezoek is de te slopen woning uitgebreid geïnspecteerd op de aanwezigheid van potentiële verblijfplaatsen voor vleermuizen, zoals toegankelijke spouwen, ruimtes achter daklijsten, betimmeringen etcetera. De oude veestal beschikt niet over een pannendak met dakbeschot dat geschikt is als vaste rust- en verblijfplaats voor vleermuizen. Ook beschikt de veestal niet over een luchtspouw die vleermuizen kunnen gebruiken als verblijfplaats. De zolder van de veestal is vrij toegankelijk door verschillende openingen. Echter is de schuur hierdoor ook niet donker genoeg en tochtvrij voor vleermuizen en dus ongeschikt voor vleermuizen om te kunnen dienen als verblijfplaats. Door verschillende openingen kan er geen geschikt microklimaat ontstaan voor vleermuizen. Daarnaast zijn geen vleermuizen waargenomen op de zolder en zijn

geen sporen, zoals uitwerpselen van de soortgroep of afgebeten vlindervleugels aangetroffen. De windveren van de veeschuur bevat enkele openingen. Echter is deze windveer niet geschikt als vast rust- en verblijfplaats. De windveer betreft een onafgeslote holle ruimte waar zich de dakgoot bevindt. Hier kan geen geschikt micro-klimaat ontstaan voor vleermuizen om te dienen als vaste rust- en verblijfplaats. Door bovenstaande is het uitgesloten dat vleermuizen de veestal gebruiken als vaste rust- en verblijfplaats. Binnen het plangebied zijn geen bomen gevestigd met geschikte holtes die kunnen dienen als vaste rust- en verblijfplaatsen voor boombewonende vleermuizen.

Foerageergebied en vlieg- en mitigatieroutes

Het plangebied als geheel is geschikt als foerageergebied voor diverse vleermuissoorten die in de omgeving voorkomen zoals de gewone en ruige dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis. Het is aannemelijk dat vleermuizen er ook daadwerkelijk in kleine aantallen foerageren. Zeker rondom de opgaande begroeiing rondom het plangebied wordt vrijwel zeker gefoerageerd door vleermuizen. Van essentieel foerageergebied boven het erf is geen sprake aangezien er veel foerageergebied in de directe omgeving voorhanden is in de vorm van houtopstanden, watergangen en laanbeplanting. Wel dient vanuit de zorgplicht mogelijk rekening te worden gehouden met lichtverstoring op het foerageergebied. Daarnaast wordt de lijnvormige houtopstand aan de oostzijde van het plangebied mogelijk gebruikt als vliegroute door vleermuizen. De houtopstanden blijven behouden waardoor de mogelijke vliegroute in stand blijft. Wel kan er een toename ontstaan aan lichtverstoring door ruitstralende verlichting toe te passen op het erf.

2.4 Grondgebonden zoogdieren

Onder “grondgebonden zoogdieren” worden hier bedoeld alle zoogdieren met uitzondering van vleermuizen. Dit zijn knaagdieren, haasachtigen, insectenetters en marters.

Marterachtigen

Bunzing, das, steenmarter, hermelijn en wezel genieten allen bescherming zoals genoemd in Bijlage A van de Wet natuurbescherming. De voornaamste te verwachte soorten zijn de bunzing en de steenmarter. De soorten maken vaak gebruik van oude vervallen schuren en stallen als vaste rust- en verblijfplaats. Ook zijn rommelhoekjes en oude hooistallen geschikt voor kleine marterachtigen zoals wezel. De veestal is in theorie geschikt als verblijfplaats voor marterachtigen. De is geheel inspecteerbaar en is uitgebreid gecontroleerd. Er zijn geen sporen (prooi-resten, latrines, krabsporen) aangetroffen, ook zijn geen verblijfplaatsen aangetroffen van marterachtigen. Voor hermelijn is het terrein te droog en de omgeving te open. Daarnaast zijn geen meldingen bekend van overlast van marterachtigen bij de bewoners. Het plangebied is ongeschikt voor de das. Bosrijk gebied met mogelijk een dassenburcht ontbreekt in de omgeving. Ook het plangebied zelf is ongeschikt als verblijfplaats. Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor marterachtigen echter wordt het niet verwacht dat het plangebied van wezenlijk belang is voor de marterachtigen. Een verblijfplaats van marterachtigen in de oude veeschuur is uitgesloten.

Egel

De begroeiing rondom de te verbouwen veeschuur is geschikt als leefgebied voor de egel. De egel kan verblijven in het bladerhopen in de houtwal rondom het plangebied. De houtwal blijft echter ongemoeid. De werkzaamheden concentreren zich op de veeschuur.

Algemeen voorkomende soorten

Algemene kleine zoogdiersoorten, zoals veldmuis, bosmuis, bruine rat en huisspitsmuis, komen vrijwel zeker voor in het onderzoeksgebied. De begroeiing rondom het terrein zijn ook erg geschikt voor de haas en konijn. Voor deze soorten geldt in de Provincie Overijssel een vrijstelling bij ruimtelijke inrichting en ontwikkeling. Ook verandert deze begroeiing niet na de werkzaamheden en blijven geschikt leefgebied. Er zal mogelijk alleen tijdelijke verstoring ontstaan door sloop- en bouwwerkzaamheden. Overige beschermde of bijzondere grondgebonden zoogdiersoorten zijn uit te sluiten wegens het ontbreken van potentieel leefgebied.

2.5 Overige soorten

Binnen het plangebied is geen oppervlakte water aanwezig. Hierdoor ontbreekt geschikt voortplantingsgebied voor amfibieën. Door het ontbreken van water is ook de aanwezigheid van (beschermde) vissoorten uitgesloten. Het terrein voldoet niet aan de voorwaarden waaraan potentieel leefgebied van reptielen en beschermde ongewervelden (libellen, kevers, weekdieren) moet voldoen, waardoor aanwezigheid van dergelijke soorten is uitgesloten. Het begroeide deel aan de rand van het projectgebied is echter wel geschikt als landhabitat voor enkele veelvoorkomende amfibieën (bruine kikker, kleine watersalamander en gewone pad). Voor deze soorten geldt ook een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke inrichting en ontwikkeling. Vanuit de NDFF zijn er ook geen waarnemingen bekend van beschermde ongewervelden, reptielen of amfibieën.

Afb. 2.1: Vooraanzicht van de te verbouwen veeschuur. De schuur blijft behouden maar wordt omgevormd naar woning. Het dak zal vervangen worden en er wordt een muur voor de binnenmuur geplaatst.

Afb. 2.2: Binnenzijde van de te verbouwen schuur. Hedendaags is er alleen zand aanwezig in de stal. Er is geen luchtsponw aanwezig. Hierdoor zijn de muren van de veestal ongeschikt voor vleermuizen om te dienen als vaste rust- en verblijfplaats.

Afb. 2.3: De zolder van de veeschuur. Het dak bevat en pannendak zonder dakbeschot. Hierdoor is het dak ongeschikt voor huismussen en vleermuizen om te dienen als verblijfplaats. Huismusnesten in de schuur ontbreken.

Afb. 2.4: Op één locatie in de windveer bevindt zich een nest van de roodstaart of witte kwikstaart. Het nest bevindt zich in de oostelijke windveer.

Afb. 2.5: De schoorsteen van de aanwezige rookoven. Door de rookoven is de schuur geschikt als broedlocatie voor kauw. Nesten ontbreken echter. Ook kan door de schoorsteen marterachtigen of uilen de zolder gebruiken.

Afb. 2.6: De zolder is uitgebreid gecontroleerd op sporen van marterachtigen en uilen. Sporen van de soorten ontbreken echter. Er zijn geen krijtsoren, eierschalen, braakballen of verblijfplaatsen van de soorten waargenomen.

3

EFFECTEN EN AANBEVELINGEN

3.1 Vaatplanten

Op de onderzoekslocatie zijn geen beschermde of bijzondere plantensoorten aangetroffen. Geschikte omstandigheden voor bijzondere vegetatie ontbreken. Nader onderzoek naar vaatplanten is niet nodig.

3.2 Broedvogels

Het is uitgesloten dat in de te verbouwen veeschuur verblijfplaatsen zijn gevestigd van vogels met jaarrond beschermde nesten. Het pand is ongeschikt voor gierzwaluwen. Van huismussen en uilen zijn geen verblijfplaatsen waargenomen van de soort. De te verbouwen veestal is geschikt als nestlocatie voor de huiszwaluw. Nesten van de soort ontbraken echter. Doordat de bebouwing behouden blijft en de werkzaamheden voornamelijk inpandig plaatsvinden, is de schuur tijdens en na de werkzaamheden nog geschikt als nestlocatie voor de soort. Voor overige vogelsoorten met jaarrond beschermde rust- of voortplantingsplaatsen heeft het erf geen functie en zijn effecten eveneens uitgesloten. De voorgenomen ontwikkelingen leiden niet tot het verstoren, aantasten of vernieling van jaarrond beschermde rust- of verblijfplaatsen van vogels. Het uitvoeren van vervolgonderzoek of andere vervolgstappen is, voor wat betreft vogels met jaarrond beschermde nesten, niet aan de orde.

Tijdens het broedseizoen zijn broedgevallen van algemene broedvogels mogelijk rondom de te verbouwen veeschuur. Voornamelijk worden de zwarte roodstaart, witte kwikstaart en kauw verwacht in de te verbouwen schuur. Rondom het plangebied kunnen in de begroeiing broedgevallen van algemene soorten, zoals zanglijster, merel, winterkoning, Turkse tortel en roodborst. De werkzaamheden kunnen leiden tot het verstoring of vernieling van nesten van algemene broedvogels. Het is van belang om mogelijk verstorende werkzaamheden buiten het broedseizoen te starten of preventieve maatregelen te nemen om vestiging van broedgevallen te voorkomen. Houdt tijdens het broedseizoen bij voorkeur een verstoringsvrije zone van enkele meters rond de begroeiing aan en/of snoei de begroeiing in de buurt van verstorende werkzaamheden sterk terug voorafgaand aan het broedseizoen om broedgevallen te voorkomen. Het broedseizoen is geen vaste periode maar voor de meeste soorten is de periode half maart - half augustus een goede indicatie. Eerdere of latere broedgevallen zijn wel mogelijk, vooral van de houtduif. Bezette nesten zijn altijd beschermd, onafhankelijk van de soort en het moment van nestelen. Worden toch bezette nesten aangetroffen dan dienen werkzaamheden met een mogelijk negatief effect te worden uitgesteld totdat de ouders klaar zijn met broeden en de jongen zelfstandig het nest definitief hebben verlaten.

3.3 Vleermuizen

Vaste rust- en verblijfplaats

De te verbouwen veestal is ongeschikt voor vleermuizen om te gebruiken als vaste rust- en verblijfplaats. Door het ontbreken van openingen, kieren en andere mogelijkheden om geschikte donkere en tochtvrije ruimtes te bereiken kan de stal worden gebruikt als vaste rust- en verblijfplaats. Ook doordat de toegankelijke ruimtes, zoals de hooizolder, niet donker genoeg en tochtvrij kunnen geen geschikte microklimaten ontstaan waardoor de ruimtes kunnen dienen als vaste rust- en verblijfplaats. Negatieve effecten op vleermuizen worden daarom niet verwacht en derhalve is nader onderzoek naar het voorkomen van verblijfplaatsen van vleermuizen ook niet aan de orde.

Vaste vlieg- en migratie route en essentieel foerageergebied

Boven het plangebied wordt mogelijk gevoerageerd door vleermuizen. Echter zal na de ontwikkeling het plangebied ook nog geschikt zijn als foerageergebied. Nader onderzoek naar essentiële foerageergebieden of vaste vliegroutes is derhalve niet nodig. Echter is het vanuit de zorgplicht van belang dat het mogelijke foerageergebied en vliegroute niet wordt verstoord door licht om de functionaliteit van het foerageergebied te waarborgen.

Lichtverstoring

Mogelijk leidt een eventuele toename van lichtverstoring tot aantasting van de functionaliteit van foerageergebied en/of vliegroute. Lichtverstoring dient voorkomen te worden volgens de algemene zorgplicht, Wet natuurbescherming, Artikel 1.11. Lichtverstoring is te voorkomen door spaarzaam te zijn met verlichting en het aangepast toepassen van verlichting op een zodanige manier dat er geen sprake is van tijdelijke of permanente toename van lichtintensiteit. Beperk de verlichtingshoogte tot maximaal 3 meter, voorkom uitstraling met behulp van aangepaste armaturen of pas amberkleurige verlichting (zogenaamde 'batlampen') toe. Ook dient de verlichting te allen tijde naar beneden gericht te zijn om verstoring te voorkomen.

Ook kan tijdens de werkzaamheden lichtverstoring optreden. Door uitstraling van eventuele bouwlampen en andere verlichting te voorkomen wordt verstoring op het leefgebied van de vleermuizen voorkomen. Dit kan bijvoorbeeld door toepassen van afschermende armaturen en beperken van verlichtingshoogte. Van mogelijke lichtverstoring van vleermuizen is uitsluitend sprake in de actieve periode van vleermuizen, grofweg tussen zonsondergang en zonsopkomst in de periode april - november.

Nader onderzoek naar vliegroute en foerageergebied is niet nodig indien de functionaliteit gegarandeerd blijft met het voorkomen van lichtverstoring.

3.4 Grondgebonden zoogdieren

Het wordt niet verwacht dat marterachtigen gebruik maken van de oude veestal. Binnen het plangebied zijn geen sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van de soorten. Steenmarters zijn zeer mobiel en zullen vrijwel zeker incidenteel het plangebied of omgeving aandoen maar van essentieel foerageergebied is geen spraken. Er zijn in de omgeving genoeg alternatieve gebieden voor handen. Effecten op vaste rust-/voortplantingsplaatsen en ander essentieel leefgebied van steenmarter zijn uitgesloten. Ook wordt het niet verwacht dat andere marterachtigen de oude veestal gebruiken als leefgebied. Sporen en waarnemingen van de soorten ontbreken. Nader onderzoek naar steenmarter en andere marterachtigen is niet nodig.

De omliggende singel van het plangebied is geschikt leefgebied voor de egel. Echter blijft de begroeiing ongemoeid en negatieve effecten op de soort worden dan ook niet verwacht. Het uitvoeren van nader onderzoek is voor de egel derhalve niet aan de orde.

Op de planlocatie worden voornamelijk kleine, algemene zoogdiersoorten verwacht. De werkzaamheden kunnen tot negatieve effecten op deze soorten leiden, bijvoorbeeld door de aantasting van holen en gangenstelsels. Omdat een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting geldt moet alleen rekening gehouden worden met de algemene zorgplicht die voor alle dieren en planten geldt. Vaste rust- en voortplantingsplaatsen of ander belangrijk leefgebied van haasachtigen of grotere zoogdieren ontbreken. De bestemmingsplanwijziging en voorgenomen ingrepen hebben geen effect op beschermde zoogdieren of hun leefgebied. Nader onderzoek naar beschermde zoogdiersoorten is derhalve niet aan de orde.

3.5 Overige soorten

Het vóórkomen van beschermde soorten uit overige soortgroepen (amfibieën, reptielen, vissen, ongewervelden) is op voorhand uitgesloten wegens het ontbreken van geschikt leefgebied of doordat de locatie buiten het bekende verspreidingsgebied valt. De begroeide delen van het plangebied is wel geschikt als landhabitat voor algemene amfibieën maar deze blijven behouden. Negatieve effecten op beschermde soorten uit overige soortgroepen zijn derhalve op voorhand uit te sluiten. Voor enkele zeer algemene soorten heeft de provincie een algemene vrijstelling bij ruimtelijke inrichting en ontwikkeling verleend.

3.6 Algemeen

- Ten aanzien van alle dieren en planten (beschermd of niet beschermd) geldt dat men zich dient te houden aan de algemene zorgplicht. Dit houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna naar redelijkheid zoveel mogelijk voorkomen moeten worden. In dit specifieke geval zijn naar verwachting geen speciale maatregelen nodig;
- Wanneer tijdens werkzaamheden toch beschermde soorten worden aangetroffen, dienen werkzaamheden tijdelijk te worden stilgelegd en moet contact opgenomen worden met een deskundige (volgens omschrijving van het Ministerie van EZ) op het gebied van flora en fauna. Overleg met de deskundige moet duidelijk maken hoe met de ontstane situatie kan worden omgegaan.
- *Extra: Ruimte voor Advies promoot natuur in stad & land. Zo is het op erven in het buitengebied vaak met relatief weinig moeite mogelijk om huismussen, vleermuizen, zwaluwen en andere dieren een plek te geven. Breng bijvoorbeeld nestvoorzieningen en andere verblijfplaatsen aan, pas inheemse beplanting toe, wees terughoudend met verlichting en bestrating en royaal met groen.*

4

GEBIEDSBESCHERMING

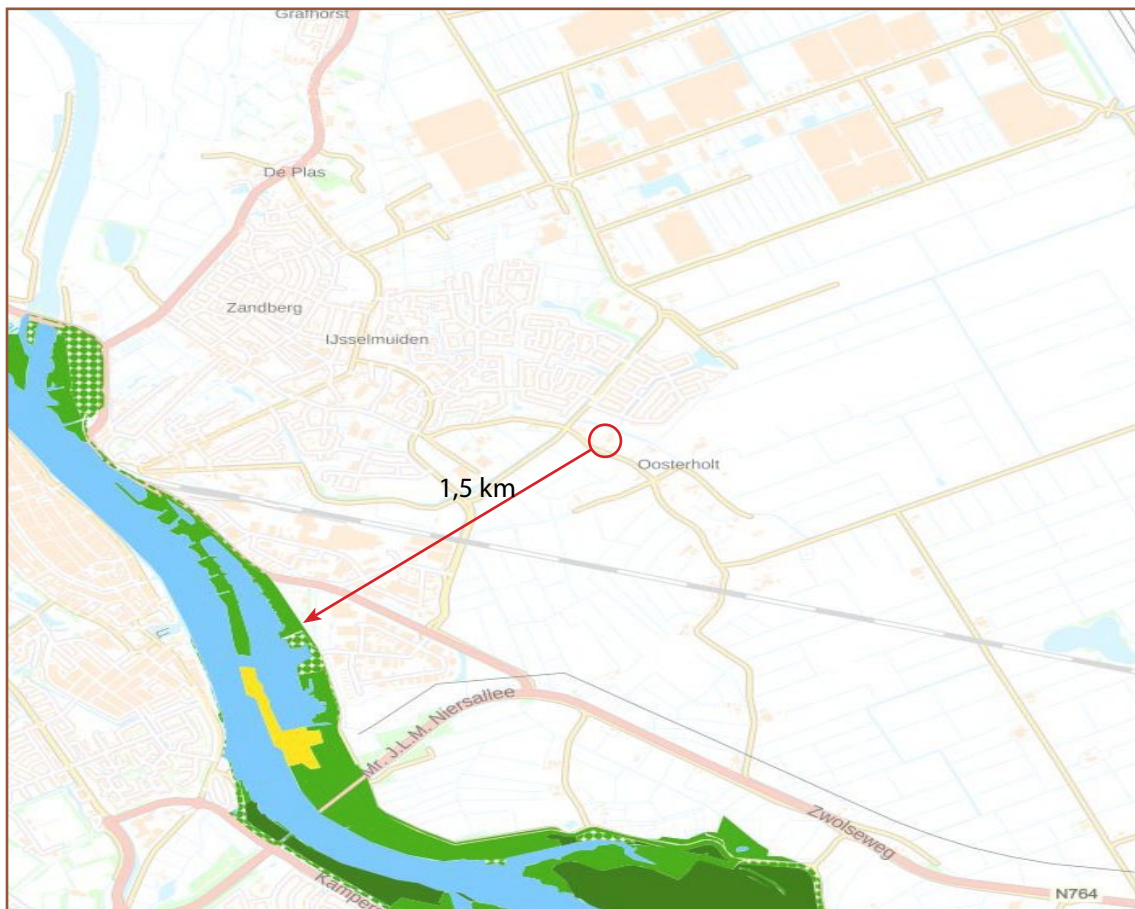
4.1 Natuurnetwerk Nederland en Zone Ondernemen met Natuur en Water

Het plangebied ligt op circa 1,5 kilometer afstand van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). De voorgenomen activiteiten hebben geen invloed op de kernkwaliteiten van het NNN. De aard van het plangebied blijft zoals hij is. In wezen verandert er niet veel aan het plangebied. Gezien de ligging van het plangebied in de bebouwde kom, tussenliggende bebouwing, de huidige uitstraling van het plangebied, het ontbreken van verbinding en de aard van de voorgenomen activiteiten worden geen negatieve effecten verwacht op de ecologische doelstellingen en kernkwaliteiten van het NNN. Het plangebied is geen onderdeel van de Zone Ondernemen met Natuur en Water (ZONW). Het plangebied ligt op circa 1,5 kilometer afstand van het dichtstbijzijnde ZONW. Negatieve effecten de ZONW wordt gezien de afstand, tussenliggende objecten en het ontbreken van verbinding niet verwacht.

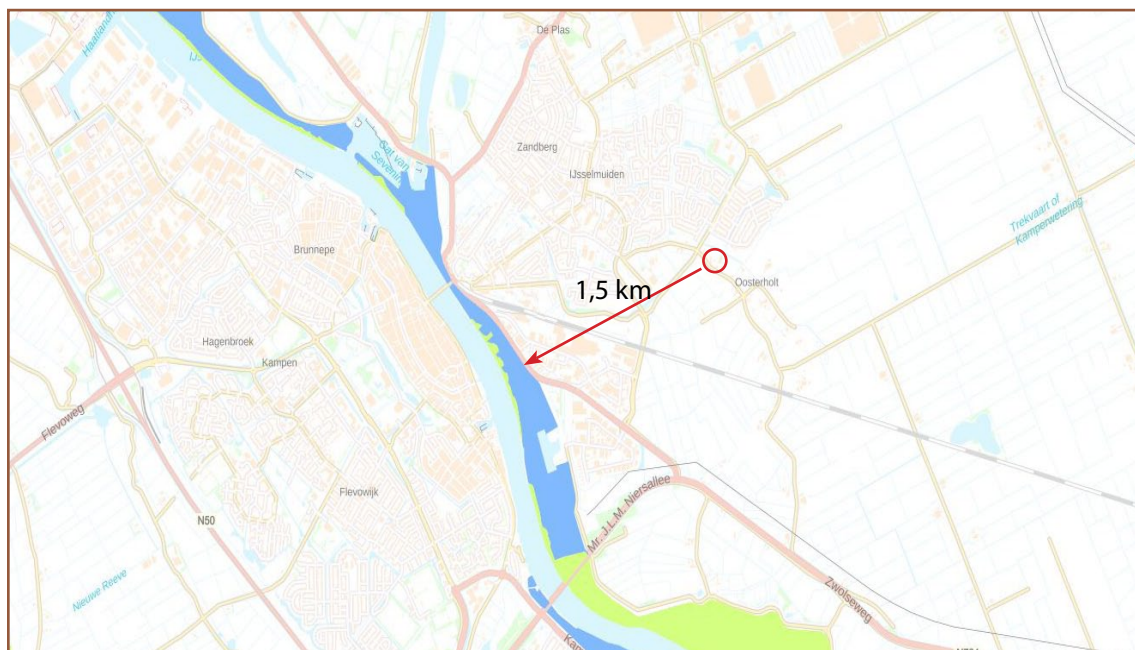
4.2 Natura 2000

De onderzoekslocatie ligt op circa 1,5 km afstand ten opzichte van het Natura 2000-gebied 'Rijntakken, deelgebied Uiterwaarde IJssel' (zie afb 4.2). Er wordt niet verwacht dat de voorgenomen activiteiten van invloed zijn op de doelstellingen, habitattypen en habitatsoorten van het Natura 2000-gebied met uitzondering van een mogelijk (beperkt) effect door tijdelijke toename van stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitattypen. Gezien de aard van de werkzaamheden, tussenliggende weilanden en bebouwing, de grote afstand en het ontbreken van verbinding worden er geen directe negatieve effecten verwacht op aangewezen habitattypen en vogelsoorten van het Natura 2000-gebied 'Rijntakken, deelgebied Uiterwaarde IJssel'.

De voorgenomen activiteiten leiden tot tijdelijke stijging van de stikstofdepositie van het gebied. Bij de bouwwerkzaamheden wordt groot materieel ingezet die stikstof uitstoten en leiden tot een toename van stikstofdepositie op het Natura 2000-gebied. Een tijdelijke toename van de stikstofdepositie van het gebied wordt niet verwacht. Momenteel is de bestemming agrarisch dat wordt omgezet naar wonen. Een veestal stoot door methaangassen veel stikstof uit. Een duurzame woning (goed geïsoleerd en zonder gas) zorgt voor nauwelijks stikstofuitstoot. Daarnaast wordt het inzet van groot materieel, zoals tractoren, stil gelegd. Wél wordt een toename van verkeersbewegingen door de bewoners van de woning verwacht. Stikstofgevoelige habitattypen liggen op circa 2 kilometer van het plangebied. Op 29 mei 2019 oordeelde de Raad van State dat het Programma Aanpak Stikstof (PAS) niet voldoet. Sindsdien is iedere toename van stikstof op gevoelige habitattypen vergunningplichtig. Het is noodzakelijk om een stikstofberekening met de online-rekentool AERIUS Calculator uit te voeren. Deze rekentool geeft weer of de maximale stikstofdepositie overschreden wordt en dus een vergunning noodzakelijk is.

Afb. 4.1: Ligging plangebied (rode cirkel) ten opzichte van het NNN (groen) en de ZONW (groen-wit). Het plangebied ligt op circa 1,5 km afstand van het NNN en ZONW. Bron ondergrond: GeoPublisher, provincie Overijssel

Afb. 4.2: Ligging plangebied (rode cirkel) ten opzichte van het Natura 2000-gebied 'Rijntakken' (groen). Het plangebied ligt op circa 1,5 km afstand van de natuurgebieden. Bron: GeoPublisher, provincie Overijssel

Afb. 4.3: De ligging van het plangebied (rode cirkel) ten opzichte van stikstofgevoelige habitattypen. Het plangebied ligt op 2 km afstand van stikstofgevoelige habitattypen (paars). Door de werkzaamheden is er mogelijk sprake van een toename van stikstofdepositie op gevoelige habitattypen. Een Aerius-berekening kan duidelijk maken of er sprake is van een overschrijding van de maximale stikstofdepositie en daarmee vergunningplicht. Bron: Aerius Calculator, <https://calculator.aerius.nl/calculator/?locale=nl#>

5

CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

5.1 Overzicht van de bevindingen

Soortgroep	Aanwezig	Effect	Aanbevelingen
Flora - beschermde soorten	niet	geen	geen
Vleermuizen - verblijfplaatsen	niet	geen	geen
Vleermuizen - vliegroutes	niet	niet	niet
Vleermuizen - essentieel foerageergebied	niet	niet	niet
Vleermuizen - lichtverstoring	mogelijk	mogelijk	zie bij 5.2
Zoogdieren - gebouwbewonend	niet	geen	geen
Zoogdieren - grond-/boombewonend	niet	geen	geen
Zoogdieren - vrijgestelde soorten	zeker	negatief	zorgplicht
Vogels - jaarrond beschermde nesten	niet	geen	geen
Vogels - algemene broedvogels	mogelijk	mogelijk	zie bij 5.2
Amfibieën - vrijgestelde soorten	beperkt mogelijk	mogelijk	zorgplicht
Overige beschermde soorten	niet	geen	geen
Soortgroep	Aanwezig	Effect	Aanbevelingen
Natura2000 - zuurgevoeligheid	niet	mogelijk	zie bij 5.2
Overige onderdelen NNN	niet	niet	geen

5.2 Conclusies en aanbevelingen

t.a.v. vleermuizen:

- De oude veeschuur is ongeschikt als vaste rust- en verblijfplaats voor vleermuizen. De voorgenomen activiteiten hebben geen negatief effect op verblijfplaatsen voor vleermuizen. Vervolgonderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen is niet aan de orde.
- Tijdens werkzaamheden dient lichtverstoring voorkomen te worden. Voorkom uitstraling van eventuele bouwlampen en andere verlichting in de actieve periode van vleermuizen (globaal tussen zonsondergang en zonsopkomst in de periode april - november);
- Bij de nieuwe inrichting moet vanuit de zorgplicht lichtverstoring van eventuele passerende en foeragerende vleermuizen naar redelijkheid voorkomen worden. Dit betekent dat de plaatsing, de intensiviteit en de stralingsrichting van buitenlampen zodanig moet zijn dat verstoring van vleermuizen door strooilicht naar redelijkheid geminimaliseerd wordt.

t.a.v. algemene broedvogels:

- Voer mogelijk versturende werkzaamheden buiten het broedseizoen uit of neem voorafgaand aan het broedseizoen maatregelen om vestiging van broedgevallen binnen verstoringsgevoelige delen van het plangebied te voorkomen. Dit kan bijvoorbeeld door openingen dicht te zetten, beplanting sterk terug te snoeien of te rooien vóór half maart. Het broedseizoen is geen vaste periode, maar voor de meeste soorten is de periode half maart - half augustus een goede indicatie. Bij start van de werkzaamheden tijdens het broedseizoen is een broedvogelcheck door een erkend deskundige noodzakelijk om aanwezigheid van broedgevallen te onderzoeken. Indien nodig worden werkzaamheden uitgesteld totdat eventuele nesten verlaten zijn.

t.a.v. overige beschermde soorten:

- Nader onderzoek naar overige beschermde soorten is niet aan de orde. Houdt wel rekening met de algemene zorgplicht die geldt voor alle dieren, beschermd of niet.

t.a.v. beschermde gebieden:

- De ontwikkelingen voortvloeiend uit de bestemmingsplanwijziging leiden niet tot effecten op doelstellingen of kwaliteiten van beschermde natuurgebieden (Natura2000 en Natuurnetwerk Nederland), met uitzondering van stikstofgevoeligheid. Nadere toetsing naar effecten op aangewezen doelsoorten voor Natura 2000-gebieden en het opstellen van een landschapsonwikkelingsplan voor NNN zijn niet aan de orde.
- Het voornemen leidt mogelijk tot een tijdelijke toename van stikstofuitstoot tijdens de werkzaamheden. Op 29 mei 2019 oordeelde de Raad van State dat het Programma Aanpak Stikstof (PAS) niet voldoet. Sindsdien is iedere toename van stikstof op gevoelige habitattypen vergunningplichtig. Een berekening in Aerius Calculator kan duidelijk maken of er sprake is van een toename van stikstof uitstoot en of het uitvoeren van de werkzaamheden vergunningsplichtig is.

t.a.v. zorgplicht en calamiteiten

- Ten aanzien van álle dieren en planten (beschermd of niet beschermd) geldt de 'Algemene zorgplicht'. Met name geldt dit voor algemene soorten zoogdieren en amfibieën, waarvoor een provinciale vrijstelling geldt. Dit houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna naar redelijkheid zoveel mogelijk voorkomen moeten worden en dat er 'met zorg voor de natuur' gewerkt dient te worden;
- Worden er tijdens de werkzaamheden toch beschermde soorten aangetroffen, leg dan het werk tijdelijk stil en neem contact op een deskundige (volgens omschrijving van het Ministerie van EZ) op het gebied van flora en fauna. Overleg met de deskundige en bevoegd gezag moet in dat geval duidelijk maken hoe met de ontstane situatie kan worden omgegaan.

6

WETTELIJK KADER

6.1 Inleiding

In Nederland is de wetgeving omtrent de bescherming van natuurwaarden gesplitst in soortbescherming en gebiedsbescherming. De bescherming was voorheen geregeld in respectievelijk de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998. Voor houtopstanden gold de Boswet. Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden die de bovenstaande wetten vervangt. Wat betreft gebiedsbescherming is er weinig veranderd. Op het gebied van soortenbescherming hebben zich diverse wijzigingen voorgedaan. Zo zijn veel planten en vissen onder de nieuwe wet niet meer beschermd, terwijl een aantal zeldzame dagvlinders en libellen juist zijn toegevoegd. Verder is het bevoegd gezag in de meeste gevallen GS van de provincie, waar dat eerder de RVO was. De provincies hebben meer zeggenschap over het beleid, wat zich vooral uit in het feit dat er verschillen zijn in de vrijstellingslijsten van soorten waarvoor bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting of bestendig beheer en onderhoud vrijstelling geldt. Meer informatie over de Wet natuurbescherming is onder andere terug te vinden op de websites van de Rijksoverheid en de verschillende provincies.

6.2 Gebiedsbescherming

Gebiedsbescherming was voorheen opgenomen in de Natuurbeschermingswet 1998 en heeft de bescherming en instandhouding van natuurgebieden in Nederland als doel. Daartoe zijn gebieden aangewezen in het kader van de Vogelrichtlijn (VR-gebieden), Habitatrichtlijn (HR-gebieden) en het Verdrag van Ramsar (Wetlands). Beschermde Natuurmonumenten vervallen onder de Wet natuurbescherming omdat deze vrijwel geheel samenvallen met **Natura 2000-gebieden**. De VR- en HR-gebieden worden samengevat onder de noemer Natura 2000. Voor de Natura 2000-gebieden worden/zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd voor specifieke vogelsoorten of habitats. Deze kunnen van gebied tot gebied verschillen. De hierboven genoemde gebieden kunnen overlappen. Activiteiten die een negatief effect hebben op Natura 2000-gebieden zijn verboden. Dat geldt ook voor activiteiten buiten de gebieden die een negatief effect hebben binnen het gebied. Voor activiteiten is een vergunning mogelijk. Een vergunning wordt pas afgegeven wanneer een zogenaamde 'habitattoets' is doorlopen. Hieruit moet blijken dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast en de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van de soorten niet verslechtert en geen verstoring van soorten optreedt. Een vergunning wordt afgegeven door de betreffende provincie.

Het **Natuurnetwerk Nederland (NNN)** komt voort uit het herdefiniëren van de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS) door de provincie Overijssel. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Binnen de **Zone Ondernemen met Natuur en Water (ZONW)** is ruimte voor ontwikkeling maar dient hierbij een aantoonbare bijdrage te worden geleverd aan de ontwikkelingsdoelen. In het **NNN** is sprake van een natuurbestemming. Binnen het **NNN** zijn ruimtelijke ontwikkelingen slechts mogelijk wanneer deze van groot algemeen of provinciaal belang zijn én er geen reële alternatieven zijn. Er geldt dan wel een compensatieverplichting om negatieve effecten teniet te doen. De begrenzing en doelstellingen van **NNN** worden door de provincie vastgesteld en is in verwerkt in de omgevingsvisie en -verordening.

6.3 Soortenbescherming

Onder de Wet natuurbescherming zijn verschillende beschermingsregimes te onderscheiden: soorten van de Vogelrichtlijn (VR), soorten van de Habitatrichtlijn (HR) en overige beschermde soorten genoemd in bijlage A behorend bij artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Daarnaast hebben provincies de vrijheid om voor bepaalde soorten uit de laatste categorie vrijstelling te verlenen bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting en bestendig beheer en onderhoud. Gedetailleerde informatie over het onderdeel soortenbescherming, inclusief lijsten van beschermde soorten, is onder meer te vinden op de website van de Rijksoverheid

6.4 Rode lijsten

Rode lijsten geven een overzicht van soorten die uit Nederland zijn verdwenen of duidelijk achteruit zijn gegaan. Rode lijsten hebben een signaleringsfunctie en geen juridische status. Plaatsing op de lijst betekent daarom niet automatisch dat de soort beschermd is. Daarvoor is opname van de soort onder de Wet natuurbescherming nodig. De Rode lijsten zijn richtinggevend voor toekomstig beleid. Van overheden en terreinbeherende organisaties wordt verwacht dat zij bij beleid en beheer rekening houden met de Rode lijsten.